

Den Haag

Ons kenmerk
DSO/2017.787
RIS298526

VASTSTELLEN VOORLOPIGE ONTWERPEN PLEINEN BEZUIDENHOUT-OOST FASE 1 EN 2

Het College van Burgemeester en Wethouders van Den Haag,

overwegende dat:

- in samenspraak met bewoners en het wijkberaadontwerpen zijn gemaakt voor de pleinen van Bezuidenhout-Oost;
- de uitvoering van de werkzaamheden gefaseerd plaatsvindt;
- de ontwerpen voor de pleinen in fase 1 en 2 gereed zijn;
- het gewenst is eerder beschikbaar gestelde middelen voor het Stuyvesantplein in het project te betrekken;

besluit:

- I. in te stemmen met de voorlopige ontwerpen voor de pleinen Bezuidenhout-Oost fase 1 en fase 2, te weten het Stuyvesantplein, het plein Van Lansbergestraat/Cornelis van der Lijnstraat, het plein Van Heutszstraat/Loudonstraat en Hendrik Zwaardercroonstraat/Stuyvesantstraat;
- II. in te stemmen met het aanwenden van € 150.000,- uit de Pleinenaanpak (RIS291760) voor vergroening van het Stuyvesantplein en deze middelen toe te voegen aan het project herinrichting Bezuidenhout-Oost fase 2 (raadsbesluit d.d. 23 maart 2017, RIS295688), daartoe vanuit het product Ontwikkeling Buitenruimte, jaarschijf 2018, € 150.000 te doteren aan de reserve Activafinanciering.

Den Haag, 28 november 2017

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Koen de Snoo

Pauline Krikke

Aanleiding

In 2014 is gestart met de herinrichting van Bezuidenhout-Oost. Aanleiding daarvoor was de vernieuwing van de riolering en de noodzaak het autoparkeren beter te organiseren en waar mogelijk extra parkeerplaatsen aan te leggen. Actieve bewoners van de wijk, ondersteund door het wijkberaad Bezuidenhout, hebben de gelegenheid aangegrepen in gesprek te gaan met medebewoners en de gemeente over de inrichting van de vele pleinen en pleintjes die Bezuidenhout-Oost rijk is. Deze pleinenwerkgroep is het gehele proces nauw betrokken. De herinrichting is in drie fasen opgeknipt. De herinrichting van de pleinen in fase 1 en 2 komt achter de herinrichting van de straten aan.

Gevolgd proces

Door middel van een co-creatieproces, waarin een actieve rol was weggelegd voor de pleinenwerkgroep, de landschapsarchitect en het stadsdeel, is onderzocht welke wensen en ideeën er in de buurt leven voor het gewenste gebruik en de daarbij passende inrichting van de pleinen. Daarvoor zijn in 2015 workshops gehouden, waarbij ook pleinen buiten bezocht werden. In 2016 is een uitgebreide internetenquête gehouden, om de opgehaalde wensen en ideeën aan een bredere groep bewoners voor te leggen. De respons van de enquête was zeer hoog, mede door het actief flyeren in de buurt door de bewoners. In totaal hebben 728 bewoners de enquête ingevuld, een respons van ruim 9% (normaal gesproken is de respons op dergelijke digitale enquêtes rond de 2 à 3 %). De herkomst van de stemmers was goed verdeeld over de wijk en mede op basis van de gegevens over leeftijd en dergelijke kan gesteld worden dat de enquête representatief is. Op basis van de uitkomst van de workshops en de enquête is een masterplan gemaakt, waarin per plein de prioriteiten en mogelijkheden in beeld zijn gebracht.

Duidelijk is dat de wens van de wijk vooral uitgaat naar het toevoegen van groen en het bieden van meer verblijfsmogelijkheden. Ook hier en daar een speelvoorziening of een kunstwerk is vaak genoemd. Men wil geen parkeerplaatsen op de pleinen. Het masterplan zorgt er voor dat de verschillende wensen op de verschillende pleinen uitgevoerd kunnen worden.

Pleingesprekken

Op basis van het masterplan is voor de pleinen in fase 1 en 2 een voorlopig ontwerp gemaakt. Voor de grotere pleinen zijn pleingesprekken gehouden. Daar konden omwonenden en andere belangstellenden met elkaar in gesprek over het voorlopig ontwerp en dit aanvullen met suggesties over straatmeubilair, beplanting, uitstraling en dergelijke. De voorlopige ontwerpen zijn verder uitgewerkt en vervolgens samen met het masterplan voorgelegd aan de Adviescommissie Openbare Ruimte. De Adviescommissie Openbare Ruimte heeft positief geadviseerd. Alle ontwerpen zijn vervolgens aan de bewoners die bij de pleingesprekken aanwezig waren toegezonden. De betrokkenen die naar aanleiding van het voorlopig ontwerp nog suggesties hebben gedaan, hebben persoonlijk antwoord gehad.

Betrokkenheid pleinenwerkgroep

De actieve betrokkenheid van de pleinenwerkgroep heeft geleid tot deze aanpak met resultaat. Om de uitvoering tot een succes te maken, is de samenwerking in de pleinenwerkgroep essentieel. Deze werkgroep zal samen met de projectleider van de gemeente de uitwerking naar definitief ontwerp en uitvoering blijven begeleiden.

Korte toelichting per plein

Stuyvesantplein

Het grootste plein in de wijk vraagt bijzondere aandacht. Vandaar dat voor dit plein in de stadsbrede Pleinenaanpak ook extra middelen zijn vrij gemaakt. Het voorlopig ontwerp gaat uit van een vergroening van het plein langs de randen en het zo veel mogelijk vrij houden van het middengebied, zodat hier ruimte is voor kleinschalige evenementen. De monumentale bloembak blijft behouden en het voorstel is een passende spelaanleiding toe te voegen. Vooral nog blijft de kiosk op de huidige locatie staan. Er is een schetsontwerp gemaakt waarin in overleg met de eigenaar en bewoners een nieuwe locatie is aangewezen voor de kiosk. De eigenaar beraadt zich, mede naar aanleiding van het herziene standplaatsenbeleid, over een plan voor de nieuwe locatie. Er is in het ontwerp rekening gehouden met een mogelijke aanpassing in de tramlijnvoering, in verband met de inpassing van tramtracé's die geschikt zijn voor het nieuwe materieel.

Het voorlopig ontwerp en het schetsontwerp voor de toekomst zijn toegelicht aan de direct omwonenden van het plein. De reacties waren positief op het toevoegen van groen, waarbij een aantal kleine aanpassingen is voorgesteld. Deze worden meegenomen in het definitief ontwerp. Daarnaast zijn nadere aandachtspunten meegegeven over (betaald) parkeren, fietsbeugels en het laden en lossen bij de winkels. Deze punten zullen in de uitwerking van het definitief ontwerp van de straten worden meegenomen.

Cornelis van der Lijnstraat/Van Lansbergestraat

Uitgangspunt voor dit pleintje is het behoud van de monumentale bomen. Hier is een omvorming van het groen voorgesteld, waarbij het gras wordt vervangen door vaste planten. Naar aanleiding van reacties op de ontwerp-tekening is duidelijk dat er nog aandachtspunten zijn bij de uitwerking, te weten de plaatsing van de straatlantaarn en de fietsbeugels. In overleg met de beheerder zal bekeken worden of de plantenbak kan blijven staan, al dan niet met behoud van de zitrand.

Van Heutszstraat/Loudonstraat

De herinrichting van de straat biedt de mogelijkheid voor het aanplanten van extra groen en het maken van zitgelegenheid. Bij de uitwerking is rekening gehouden met een goede voorrijdmogelijkheid bij de ingang van het appartementencomplex. Om eenheid in de uitstraling van alle pleinen te krijgen, is voor alle pleinen een zelfde steen uitgezocht, die afwijkt van de straatstenen. Deze steen wordt hier ook toegepast.

Hendrik Zwaardcroonstraat/Stuyvesantstraat

Dit plein is het eerste plein dat naar aanleiding van het enthousiaste initiatief van bewoners van Bezuidenhout-Oost zal worden gerealiseerd. De wensen die bewoners het meest naar voren brachten voor dit plein zijn het aanbrengen van groen en het maken van een fijne plek om te verblijven. Door het maken van borders met heesterbeplanting, afgezet met een haag, krijgt het plein een groene uitstraling. Een speciale bank en een aantal grote keien geven aanleiding om er te verblijven. De gele klinkerbestrating benadrukt dat het hier om een bijzondere plek gaat. Naar aanleiding van suggesties vanuit de wijk zullen nog prullenbakken worden toegevoegd.

Uitvoering

Het plein Hendrik Zwaardcroonstraat/Stuyvesantstraat wordt als afsluitend onderdeel van de herinrichting van fase 1 vanaf 1 december 2017 uitgevoerd. De overige pleinen in fase 2 zullen gevoegd worden bij de herinrichting van de straten van dit deel van de wijk.

Gebleken is dat tijdens de werkzaamheden de ruimte op de pleinen vaak nodig is om efficiënt te kunnen werken, daarnaast blijkt het “los” uitvoeren van werkzaamheden aan de pleinen relatief kostbaar te zijn, waardoor met de beschikbare middelen minder gedaan zou kunnen worden. Gevolg hiervan is dat uitvoering van de pleinen volgt op de uitvoering van de herinrichting van de straten.

Financiën

De pleinenaanpak is onderdeel van de totale herinrichting van Bezuidenhout-Oost. De financiering van de herinrichting is geborgd via budgetten vanuit rioleringen, Parkeren in Woonwijken en Werk-met Werk. Daarnaast is in het kader van de stadsbrede verbetering van de openbare ruimte extra geld beschikbaar gesteld voor het vergroenen en verbeteren van een aantal grote pleinen in de stad, waaronder het Stuyvesantplein. Voorgesteld wordt om het hiervoor geormerkte budget toe te voegen aan het project van de herinrichting. Daarvoor wordt € 150.000,- uit de Pleinenaanpak (RIS291760) voor vergroening van het Stuyvesantplein toegevoegd aan het project herinrichting Bezuidenhout-Oost fase 2 (raadsbesluit d.d. 23 maart 2017, RIS295688). Dit wordt gedaan door middel van het doteren van € 150.000,- uit het product Ontwikkeling Buitenruimte, jaarschijf 2017, aan de gemeentebrede reserve Activa-financiering.

Vervolgproces

Bewoners worden via bewonersbrieven op de hoogte gehouden van de voortgang van de werkzaamheden in de wijk. Daarnaast staat actuele informatie op de website www.pleinenbzh.nl en kunnen vragen gesteld worden via bezuidenhout-oost@denhaag.nl. De raadscommissie Leefomgeving ontvangt een commissiebrief met de stand van zaken.